

226.

Na osnovu člana 15 stav 3 Zakona o duvanu ("Službeni list RCG " , br. 80/04), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, donijelo je

PRAVILNIK

O USLOVIMA ZA OBAVLJANJE PROIZVODNJE DUVANSKIH PROIZVODA

("Sl. list RCG", br. 28/05 od 05.05.2005)

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuju uslovi koje mora da ispuni privredno društvo, odnosno preduzetnik koji se bavi proizvodnjom duvanskih proizvoda (u daljem tekstu: proizvođač duvanskih proizvoda) u pogledu prostorija, unutrašnjeg uređenja prostorija i njihove funkcionalne povezanosti, postrojenja, opreme, uređaja i pribora, kao i uslovi radi sticanja prava učestvovanja na javnom tenderu.

Na proizvođače duvanskih proizvoda, u pogledu sanitarno-higijenskih i zdravstvenih uslova, koji se odnose na lokaciju objekta, okruženje, izgradnju, uređenje, snabdjevanje objekta vodom, odvod otpadnih voda, uklanjanje čvrstih otpadnih materija, prostorije i opremu kao i na zaposlena lica primjenjuju se propisi kojima se uređuje zdravstvena ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe i sanitarno higijenski uslovi za objekte u kojima se obavlja proizvodnja i promet životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe.

USLOVI ZA OBAVLJANJE PROIZVODNJE DUVANSKIH PROIZVODA

Član 2

Proizvođač duvanskih proizvoda koji obavlja proizvodnju duvanskih proizvoda kao jedinstvenu tehničku i tehnološku cjelinu, mora raspolagati sa:

- 1) skladištem fermentisanog ili ridrajgovanog duvana;
- 2) skladištem repromaterijala;
- 3) odjeljenjem za pripremu duvana;
- 4) odjeljenjem za izradu i pakovanje cigareta;
- 5) odjeljenjem za proizvodnju drugih duvanskih proizvoda: cigara, cigarilosa, rezanog duvana, duvana za lulu, duvana za žvakanje i burmuta, ukoliko se registruje kao proizvođač nekog od ovih proizvoda;
- 6) skladištem gotove robe; .
- 7) laboratorijom za fizičku analizu i kontrolu kvaliteta;

- 8) laboratorijom za hemijsku analizu duvana i duvanskih proizvoda, odnosno u te svrhe zaključenim ugovorom sa ovlašćenom laboratorijom;
- 9) energetskim postrojenjem.

1) Skladište fermentisanog ili ridrajgovanog duvana

Član 3

Skladište fermentisanog ili ridrajgovanog duvana je prostor koji je namjenjen skladištenju duvana u količini koja je neophodna za neometano obavljanje proizvodnje.

U skladištu iz stava 1. ovog člana ne može se skladištiti repromaterijal.

Prostorije iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićene od vlage i moraju imati potrebnu ventilaciju.

2) Skladište repromaterijala

Član 4

Skladište repromaterijala je prostor koji je namijenjen skladištenju repromaterijala u količini koja je neophodna za neometano obavljanje proizvodnje.

Prostorije iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićene od vlage.

Uz prostorije iz stava 1. ovog člana mora postojati klimatizovani prostor za priručno skladište repromaterijala, kapaciteta koji odgovara jednodnevnoj proizvodnji.

3) Odjeljenje za pripremu duvana

Član 5

Odjeljenje za pripremu duvana sastoji se od:

- (1) prostora za pripremu mješavine;
- (2) tehnološke linije za pripremu duvana;
- (3) skladišta rezanog duvana;
- (4) uređaja za pripremu sosova i aromata.

Član 6

- (1) Prostor za pripremu mješavine (priručno skladište obrađenog duvana) mora biti kapaciteta koji odgovara jednodnevnoj proizvodnji.

Član 7

(2) Tehnološka linija za pripremu duvana sastoji se od:

- a) osnovne tehnološke linije za pripremu duvana;
- b) tehnološke linije za obradu duvanskog rebra;
- v) tehnološke linije za obradu berleja.

Tehnološka linija iz stava 1. ovog člana po kapacitetu mora zadovoljiti najmanje dnevne potrebe instaliranih linija u odjeljenju izrade i pakovanja cigareta.

Član 8

a) Osnovna tehnološka linija za pripremu duvana sastoji se od:

- uređaja za odvajanje ambalaže od bala duvana i paleta duvana;
- uređaja za kontinuirano i kontrolisano doziranje duvana u proizvodnom postupku;
- uređaja za kondicioniranje duvana sa opremom za kontrolu i regulisanje vlage i temperature duvana na izlazu iz uređaja;
- uređaja za izdvajanje stranih primjesa;
- uređaja za dodavanje aditiva sa opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva- sosova;
- najmanje dva silosa za miješanje;
- mašina za rezanje duvana;
- uređaj za sušenje duvana sa instalacijom za kontrolu i kontinuirano doziranje duvana i opremom za regulisanje i kontrolu vlage duvana nakon sušenja;
- uređaj sa opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva-aromata, ekspandiranog duvanskog rebra i duvana iz recikliranih cigareta;
- uređaj za punjenje rezanog duvana u kontejner ili silose;
- uređaj za doziranje rezanog duvana do mašine za izradu cigareta.

Član 9

b) Tehnološka linija za obradu duvanskog rebra sastoji se od:

- prostora za pripremu mješavine duvanskog rebra;
- uređaja za kontinuirano doziranje duvanskog rebra u proizvodnom postupku;

- uređaja za vlaženje duvanskog rebra;
- silosa za miješanje i odležavanje duvanskog rebra;
- uređaja za izdvajanje metalnih predmeta;
- mašina za rezanje duvanskog rebra;
- uređaja za ekspanziju duvanskog rebra sa instalacijama za kontrolisano kontinuirano doziranje i opremom za kontrolu regulacije izlazne vlage;
- uređaj za izdvajanje neizrezanog i neekspandiranog duvanskog rebra;
- silosa i uređaja za dodavanje duvanskog rebra u osnovnu mješavinu.

Tehnološka linija iz stava 1. ovog člana nije neophodna ukoliko je tehnološkim postupkom predviđeno korišćenje gotovog ekspaniranog rebra, kupljenog od, za tu proizvodnju, ovlašćenog proizvođača.

Član 10

v) Tehnološka linija za obradu berleja sastoji se od:

- prostora za pripremu mješavine berleja;
- uređaja za dodavanje aditiva sa opremom za doziranje i kontrolu doziranja;
- silosa za odležavanje sosiranog berleja;
- uređaja za prženje i rekondicioniranje berleja sa opremom za podešavanje i kontrolu temperature prženja i izlazne vlage berleja;
- silosa ili uređaja za dodavanje berleja u osnovnu mješavinu.
- instrumenata za kontrolu temperature i vlažnosti u skladištu- silosu reznog duvana.

Tehnološka linija iz stava 1. ovog člana nije potrebna ukoliko proizvođač duvanskih proizvoda ne predviđa upotrebu berleja u mješavini za proizvodnju registrovanih marki duvanskih proizvoda.

Član 11

(3) Skladište rezanog duvana je prostor koji je namijenjen skladištenju rezanog duvana u količini koja je neophodna za jednodnevnu proizvodnju cigareta.

Prostorije iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićene od vlage, klimatizovane i opremljene instrumentima za kontrolu temperature i vlažnosti.

Član 12

(4) Oprema za pripremu sosova i aromata sastoji se od:

- opreme sa posudama i mješalicom za miješanje i zagrijavanje aditiva i uređajima za doziranje komponenti i kontrolu temperature sosova i aromata.

Oprema iz stava 1. ovog člana nije neophodna ukoliko je tehnološkim postupkom predviđeno korišćenje gotovih sosova i aromata i za koje proizvođač duvanskih proizvoda ima za te svrhe zaključen ugovor sa ovlašćenim proizvođačem tih proizvoda.

4) Odjeljenje za izradu i pakovanje cigareta

Član 13

Odjeljenje izrade i pakovanja cigareta mora biti klimatizovano i opremljeno najmanje jednom linijom za izradu i pakovanje cigareta.

Član 14

(1) Linija za izradu cigareta sastoji se od :

- mašine za izradu cigareta;
- mašine za aplikaciju filter štapića;
- mašine za skupljanje cigareta u slagajne ili putem silosa;
- uređaja za distribuciju filter štapića prema mašini za izradu cigareta.

Ukoliko je tehnološkim postupkom predviđeno, moguće je ručno dodavanje slagajni sa filter štapićima na mašinu za izradu cigareta.

Član 15

(2) Linija za pakovanje cigareta sastoji se od:

- uređaja za pražnjenje slagajni (ako je jedna tehnološka cjelina uređaj nije potreban);
- uređaj za formiranje paklica,
- uređaj za formiranje akciznih markica,
- uređaj za omotavanje paklica celofanom ili polipropilenom;
- uređaja za grupisanje paklica i formiranje u tzv. "šteke" .

5) Odjeljenje za proizvodnju drugih duvanskih proizvoda (cigara, cigarilosa, rezanog duvana, duvana za lulu, duvana za žvakanje i burmuta)

Član 16

Odjeljenje za proizvodnju drugih duvanskih proizvoda mora biti opremljeno najmanje jednom linijom za izradu i pakovanje tih proizvoda.

6) Skladište gotove robe

Član 17

Skladište gotove robe je prostor namijenjen za skladištenje gotovih proizvoda.

Prostor iz stava 1. ovog člana izgrađuje se od čvrstog i nezapaljivog materijala koji ne utiče štetno na kvalitet gotovog proizvoda i koje su suve, prozirne, sa prirodnim i vještačkim osvjetljenjem i potrebnom ventilacijom.

7) Laboratorija za fizičku analizu i kontrolu kvaliteta

Član 18

Laboratorija za fizičku analizu i kontrolu kvaliteta duvanskih proizvoda mora imati opremu za praćenje fizičkih osobina i uređaje za kontrolu proizvodnje cigareta, i to:

(1) oprema za praćenje fizičkih osobina:

- sušionik (200 C0) ili uređaj za brzo mjerenje vlage;
- komplet sita za mjerenje frakcije duvana;
- opremu za mjerenje denziteta duvana, odnosno tvrdoće cigareta i filtera;
- precizna vaga (najmanje dva decimalna mjesta).

(2) uređaji za kontrolu proizvodnje cigareta:

- uređaj za mjerenje prečnika filter cigareta;
- uređaj za mjerenje pada pritiska filtera i filter cigareta;
- uređaj za mjerenje ventilacije filter cigareta;
- uređaj za mjerenje krajnje stabilnosti cigareta;
- uređaj za mjerenje snage punjenja rezanog duvana.

8) Laboratorija za hemijsku analizu duvana i duvanskih proizvoda

Član 19

Laboratorija za hemijsku analizu duvana i duvanskih proizvoda mora imati prostor i opremu za obavljanje analiza i to:

- (1) alkaloida u duvanu, na način koji je propisan standardom ISO 3400;
- (2) sadržaj katrana u dimu cigarete, na način propisan standardom ISO 4387;
- (3) sadržaj nikotina u dimu cigarete, na način propisan standardom ISO 10315 ili ISO 3400;
- (4) sadržaj ugljenmonoksida u dimu cigarete, na način propisan standardom ISO 5454.

Oprema iz stava 1. ovog člana nije neophodna ukoliko je proizvođač duvanskih proizvoda, za te svrhe, zaključio ugovor sa ovlašćenom laboratorijom.

9) Energetsko postrojenje

Član 20

Energetsko postrojenje je postrojenje koje mora osigurati dovoljnu distribuciju vodene pare, komprimovanog vazduha i vakuma.

Član 21

Proizvođač duvanskih proizvoda u objekte za proizvodnju, skladištenje, analizu i kontrolu kvaliteta duvanskih proizvoda mora imati i odgovarajuće prostorije za garderobu, toalet i umivaonicu.

Član 22

Proizvođač duvanskih proizvoda mora imati u radnom odnosu najmanje jednog radnika sa završenim poljoprivrednim fakultetom ratarskog ili tehnološkog smjera i iskustvom od jedne godine na poslovima proizvodnje duvanskih proizvoda.

Proizvođač duvanskih proizvoda koji obavlja kontrolu kvaliteta duvanskih proizvoda mora imati u radnom odnosu najmanje jednog radnika sa završenim poljoprivrednim fakultetom tehnološkog smjera, tehnološkim fakultetom ili hemijskim fakultetom i iskustvom od jedne godine na poslovima kontrole kvaliteta.

Član 23

U proizvodnji duvanskih proizvoda mora se obezbijediti, u skladu sa posebnim propisima, kontrola sledećih zona:

- mjerenja i kontrole emisije prašine (korošćenje filtera za prašinu);
- mjerenje i kontrola mirisa;
- prečišćavanje otpadnih voda (osim ako se zagađena voda izbacuje u javni sistem za prečišćavanje vode);

- upotrebe, rukovanja i skladištenja opasnih supstanci;
- upotrebe, rukovanja i skladištenja mjerača gustine radioizotopima;
- protivpožarnih zahtjeva (npr: detektori dima).

Član 24

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 320/05-0401-2517

Podgorica, 25. april 2005. god.

Ministar,

mr Milutin Simović, s.r.